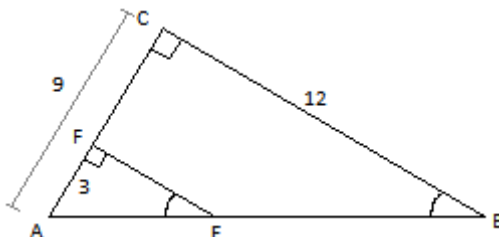

De første 6 opgaver løses **uden** hjælpemidler

Opgave 1

a) Givet trekanten:

Vi bestemmer forstørrelsesfaktoren (skalafaktor) k :

$$k = \frac{|AC|}{|AF|} = \frac{9}{3} = 3$$

Dernæst bestemmer vi længden $|EF|$:

$$|EF| = \frac{|CB|}{k} = \frac{12}{3} = 4$$

Vi bevæger os videre og bestemmer $|AB|$, men først bestemmes $|AE|$:

$$|EF|^2 + |AF|^2 = |AE|^2$$

Tallene indsættes:

$$4^2 + 3^2 = |AE|^2 \Leftrightarrow |AE| = \sqrt{16 + 9} = 5$$

Nu kan vi finde $|AB|$:

$$|AB| = |AE| \cdot k = 5 \cdot 3 = 15$$

Som er det ønskede.

Opgave 2

a) Givet ligningssystemet:

$$3x + y - 11 = 0 \quad (1)$$

$$2x - 3y + 11 = 0 \quad (2)$$

Vi isolerer y i (1):

$$3x + y - 11 = 0 \Leftrightarrow y = 11 - 3x$$

Vi indsætter nu ovenstående i ligningen (2):

$$2x - 3 \cdot (11 - 3x) + 11 = 0 \Leftrightarrow 2x - 33 + 9x + 11 = 0 \Leftrightarrow 11x = 22 \Leftrightarrow x = 2$$

Og denne x -værdi indsættes i (1):

$$3 \cdot 2 + y - 11 = 0 \Leftrightarrow 6 + y - 11 = 0 \Leftrightarrow y = 5$$

Så koordinatsættet er:

$$\{x = 2; y = 5\}$$

Vi kunne også løse det på en anden måde, som vi viser på næste side.

Vi betragter igen ligningssystemet:

$$3x + y - 11 = 0 \quad (1)$$

$$2x - 3y + 11 = 0 \quad (2)$$

Denne gang ganger vi ligning (1) med 3:

$$9x + 3y - 33 = 0$$

$$2x - 3y + 11 = 0$$

Vi lægger ligningerne til hinanden:

$$11x - 22 = 0$$

Dermed har vi kun en ubekendt:

$$11x - 22 = 0 \Leftrightarrow x = 2$$

Derfra kan vi indsætte denne værdi i (2) eller (1). Begge muligheder vises:

$$\begin{aligned} 3 \cdot 2 + y - 11 = 0 &\Leftrightarrow 6 + y = 11 \Leftrightarrow y = 5 \\ 2 \cdot 2 - 3y + 11 = 0 &\Leftrightarrow 4 - 3y = -11 \Leftrightarrow -3y = -15 \Leftrightarrow y = 5 \end{aligned}$$

Som er det ønskede.

Opgave 3

a) Givet differentiallyigningen:

$$\frac{dy}{dx} = y \cdot (x - 1)$$

Og grafen for f løser differentiallyigningen. Ligeledes er punktet $P(3; 5)$ givet. Vi bestemmer ligningen for tangenten i P :

$$y = f'(x_0)(x - x_0) + f(x_0)$$

Vi indsætter P :

$$y = f'(x_0)(x - 3) + 5$$

Vi bestemmer $f'(x_0)$ vha. differentiallyigningen:

$$\frac{dy}{dx} = 5 \cdot (3 - 1) = 10$$

Så tangentligningen er:

$$y = 10 \cdot (x - 3) + 5 \Leftrightarrow y = 10x - 25$$

Opgave 4

a) Vi aflæser teksten og får at: $b = 5382$ og $r = -70\%$ så vi ved allerede nu, at det er en aftagende eksponentiel funktion med $0 < a < 1$. Vi bruger fremskrivningsfaktoren $a = 1 + r$:

$$a = 1 + \left(-\frac{70}{100}\right) = 0.30$$

Så vores forskrift er:

$$f(x) = 5382 \cdot 0.30^x$$

Der beskriver faldet af malariamyg fra år 2004.

Opgave 5

a) Givet to funktioner:

$$f(x) = (2x + 1) \cdot \ln(x), \quad x > 0$$

$$g(x) = \frac{1}{x} + 2 \cdot \ln(x), \quad x > 0$$

Hvis $f(x)$ skal være en stamfunktion til $g(x)$, så skal man differentiere $f(x)$ eller integrere $g(x)$. Vi starter med at differentiere $f(x)$:

$$f'(x) = (2x + 1) \cdot \frac{1}{x} + 2 \cdot \ln(x) = \frac{2x + 1}{x} + 2 \cdot \ln(x)$$

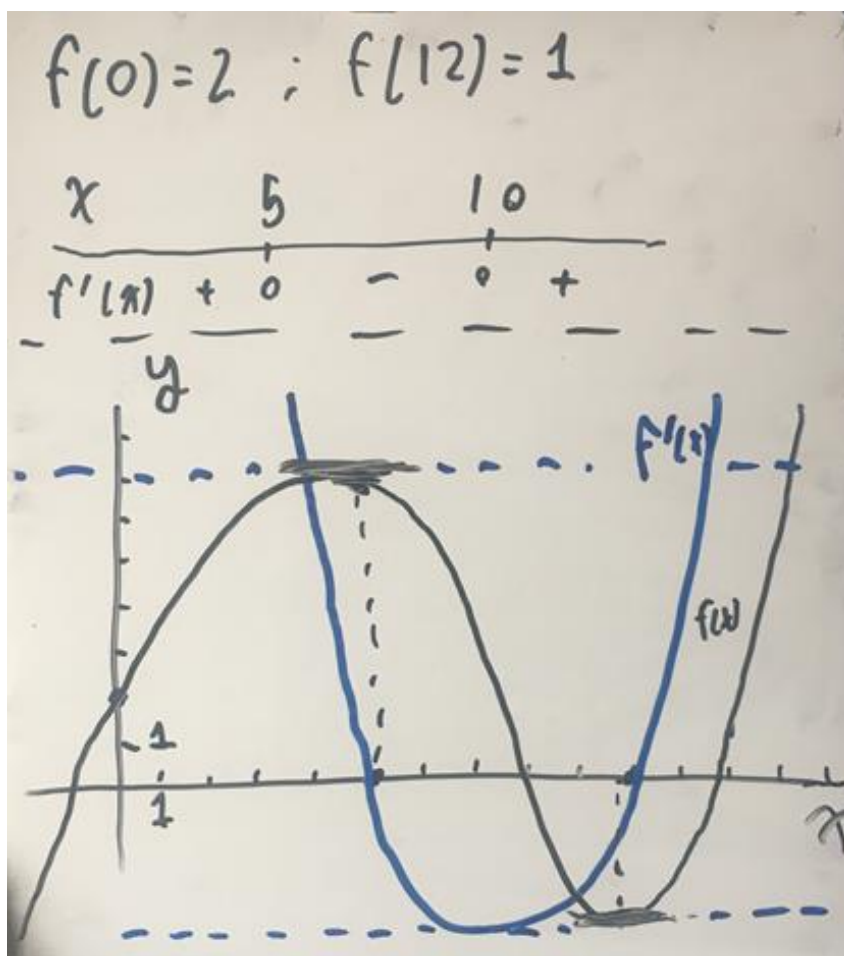
Vi ser, at $f'(x) \neq g(x)$. Vi prøver at integrere $g(x)$:

$$G(x) = \int \frac{1}{x} + 2 \cdot \ln(x) dx = \ln(x) + 2 \cdot (x \cdot \ln(x) - x) = \ln(x) + 2 \cdot x \cdot \ln(x) - 2x + k$$

Som overhovedet ikke passer. Med andre ord er $f(x)$ ikke nogen stamfunktion til $g(x)$.

Opgave 6

a) Givet monotonilinjens og punkterne $f(0) = 2$ og $f(12) = 1$. Vi tegner grafens forløb nedenfor:

Den blå linje repræsenterer $f'(x)$ og den sorte er $f(x)$. De stiplede blå linjer angiver de vandrette vendetangenter for maksimum og minimum.

De resterende opgaver løses **med** hjælpemidler.

Bemærk endvidere, at vektorer ikke har pil, men er skrevet med fed. Eks. $\mathbf{p} = \vec{p}$

Opgave 7

- a) Der er givet en tabel med oplysninger og disse definerer vi i CAS programmet Maple.

```
restart ;; with(Gym) :  
L1 := [0, 1, 2, 3] ;; L2 := [0.3, 0.8, 1.6, 4.9] :  
f(t) := ExpReg(L1, L2, t) :  
f(t)  
0.300326500419849 2.47756722422762t
```

Vi fik hermed bestemt tallene a og b samt fået angivet en forskrift for den ellers kraftige udvikling af certifikater på fondsbørsen.

- b) Omsætningen i år 2015 svarer til $t = 4$, så vi har:

$$f(4) = 0.300326500419849 \cdot 2.47756722422762^4 = 11.3160652726945$$

Så i år 2015 vil omsætningen af certifikater på fondsbørsen være 11.316 mia. kr. Dernæst bestemmer vi hvor meget den årlige vækstrate er. Vi bruger:

$$r_y = (a^{\Delta x} - 1) \cdot 100\%$$

Dvs.

$$r_y = (2.4775^1 - 1) \cdot 100\% = 147.75\%$$

Dvs. for hvert år der går, efter år 2011, stiger omsætningen af certifikater på fondsbørsen med 147.75%.

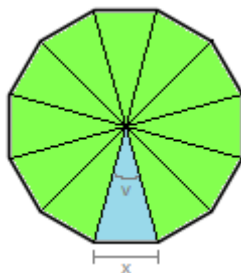
- c) Fordoblingstiden bestemmes.

$$T_2 = \frac{\ln(2)}{\ln(a)} = \frac{\ln(2)}{\ln(2.47756722422762)} = 0.7639861787619581$$

Dvs. fordoblingstiden regnes til at være $T_2 \approx 0.76399$ Så allerede inden årsafslutningen af år 2011 har man allerede fordoblet omsætningen af certifikater på fondsbørsen.

Opgave 8

- a) Der er givet en figur over en hytte set fra toppen.

Vinkel v bestemmes og pr. definition er en vinkel hele vejen rundt om en cirkel 360° og da der er 12 ligebenede trekanter, så er:

$$v = \frac{360^\circ}{12} = 30^\circ$$

Og hermed fandt vi den ønskede vinkel.

- b) Vi ved, at arealet af hele hytten er $22m^2$, så en trekant må have arealet

$$\frac{22m^2}{12} \approx 1.833333333m^2$$

Da trekanten er ligebenet så kan vi kalde de to sidelængder for y , og derfra udnytte $\frac{1}{2}$ -appelsinformlen. Formlen i vores tilfælde ser sådan ud:

$$T = \frac{1}{2} \cdot y^2 \cdot \sin(v)$$

Og med tallene indsat så er:

$$\frac{22}{12} = \frac{1}{2} \cdot y^2 \cdot \sin(30) \Leftrightarrow y^2 = \frac{\frac{22}{12}}{\frac{1}{2} \cdot \sin(30)} \Leftrightarrow y = \pm \sqrt{\frac{\frac{22}{12}}{\frac{1}{2} \cdot \sin(30)}} \approx \pm 2.708$$

Og da vi nu ikke arbejder med negative tal, så er $y = 2.708$ og hermed kan vi nu benytte os af cosinusrelationerne for at bestemme x . Formlen i vores tilfælde er:

$$x = \sqrt{2 \cdot y^2 - 2 \cdot y^2 \cdot \cos(v)}$$

Med tallene indsat er:

$$x = \sqrt{2 \cdot 2.708^2 - 2 \cdot 2.708^2 \cdot \cos(30)} = 1.402$$

Som altså er den ønskede værdi af x .

Opgave 9

- a) Vi har fået angivet en funktion $f(x)$, som følger:

$$f(x) = x^3 - 5x^2 + 4x$$

Vi bestemmer nulpunkterne for funktionen.

$$f(x) = 0$$

Dvs.

$$x^3 - 5x^2 + 4x = 0$$

Vi bruger nulreglen, så:

$$x(x^2 - 5x + 4) = 0$$

Vi har:

$$x^2 - 5x + 4 = 0$$

Som er en andengradsligning. Vi finder diskriminanten.

$$d = (-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4 = 25 - 16 = 9, \quad d > 0$$

Vi regner x for $d > 0$ så $x \in \mathbb{R}$:

$$x = \frac{-(-5) \pm \sqrt{9}}{2 \cdot 1} = \frac{5 \pm 3}{2} = \begin{cases} 4 \\ 1 \end{cases}$$

Så rødderne for tredjegradspolynomiet er:

$$x = 0 \vee x = 1 \vee x = 4$$

Vi kunne naturligvis også regne det i Maple:

```
restart ;; with(Gym) :  
f(x) := x^3 - 5x^2 + 4x :  
f(x) = 0  
x^3 - 5x^2 + 4x = 0  
solve for x  
[[x = 0], [x = 4], [x = 1]]
```

- b) Vi løber hurtigt videre og bestemmer monotoniforholdene for $f(x)$. Vi viser begge mulige metoder. Funktionen differentieres:

$$f'(x) = 3x^2 - 10x + 4$$

Og løser ligningen $f'(x) = 0$ og dette sker i Maple. (Kan også gøres i hånden).

```
restart ;; with(Gym) :  
f(x) := x^3 - 5x^2 + 4x :  
f'(x) = 0  
3x^2 - 10x + 4 = 0  
solve for x  
[[x = 5/3 + 1/3*sqrt(13)], [x = 5/3 - 1/3*sqrt(13)]]  
evalf[5](%)  
[[x = 2.8686], [x = 0.4648]]
```

Fortsættes på næste side

Da vi nu har de afledede rødder fra ligningen $f'(x) = 0$, så kan vi bestemme grafens forløb.

Metode 1

Vi benytter os af tallene 0, 1 og 4 eftersom rødderne fra ligningen ligger mellem disse tal.

$$f'(0) = 3 \cdot 0^2 - 10 \cdot 0 + 4 = 4$$

$$f'(1) = 3 \cdot 1^2 - 10 \cdot 1 + 4 = -3$$

$$f'(4) = 3 \cdot 4^2 - 10 \cdot 4 + 4 = 12$$

Og her kan vi nu tegne vores monotoniskema:

x	0.4648		2.8686		
$f'(x)$	+	0	-	0	+
$f(x)$	↗		↘		↗

Og hermed er konklusionen, at:

$f(x)$ er voksende i intervallet $(-\infty; 0.4648]$ og $[2.8686; \infty)$ samt aftagende i intervallet $[0.464; 2.868]$.

Metode 2

Vi bruger rødderne fra $f'(x) = 0$ i den dobbelte afledede funktion. Den bestemmes:

$$f''(x) = 6x - 10$$

Vi indsætter rødderne.

$$f''(0.4648) = 6 \cdot 0.4648 - 10 = -7.2112$$

Og da $-7.2112 < 0$, så er der lokalt maksimum.

$$f''(2.8686) = 6 \cdot 2.8686 - 10 = 7.2116$$

Og da $7.2116 > 0$, så er der lokalt minimum.

Dermed er konklusionen:

$f(x)$ er voksende i intervallet $(-\infty; 0.4648]$ og $[2.8686; \infty)$ samt aftagende i intervallet $[0.464; 2.868]$.

- c) Der er givet en ligning for tangenten i $P(3, f(3))$ og det vides, at vi har en anden tangentligning med samme hældningskoefficient, så $l \parallel m$. Vi skal nu bestemme røringpunktet og dette gøres ved at bruge den afledede funktion samt $a = 1$ fordi det er hældningskoefficienten til l . Vi løser derfor ligningen:

$$f'(x) = a$$

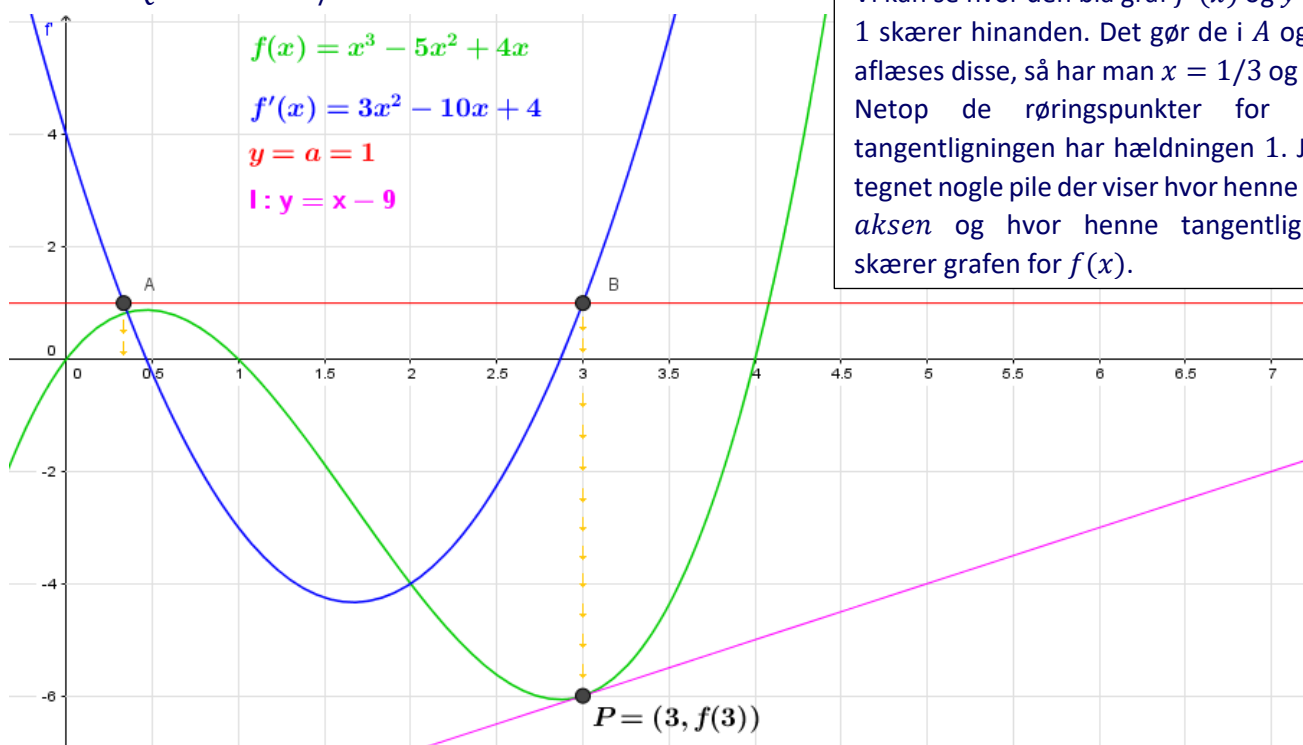
Så

$$3x^2 - 10x + 4 = 1$$

I Maple regnes ligningen.

```
restart ;; with(Gym) :  
f(x) := x^3 - 5x^2 + 4x :  
a := 1 :  
f'(x) = a  
  
3x^2 - 10x + 4 = 1  
  
solve for x  
  
[[x = 3], [x = 1/3]]
```

Så da vi allerede kender $x = 3$ som værende førstekoordinaten til P , så må førstekoordinaten til Q være $x = 1/3$. I GeoGebra vises det:

Det overlades til læseren at overbevise sig om, at det passer, evt. tegn begge tangenter og undersøg, om hældningen rent faktisk er 1.

Opgave 10

- a) Der er givet oplysninger omkring børns BMI ud fra hvilken forældre man bor sammen med, eller om man bor med den ene.

Observerende værdier	<i>Bor sammen med begge forældre</i>	<i>Bor sammen med én forældre</i>	<i>Sum</i>
<i>BMI under 25</i>	120	201	321
<i>BMI over 25</i>	75	173	248
<i>Sum</i>	195	374	569

Vi opstiller derfor vores nulhypotese:

$$H_0 = \text{Familietype og BMI er uafhængig}$$

Vi bestemmer nu de forventede værdier. Vi bruger formlen:

$$\text{Forventede} = \frac{\text{vandret sum}}{\text{sum i alt}} \cdot \text{lodret sum}$$

Så vi har:

$$\text{BMI under 25} = \frac{\text{Sum}_{\text{BMI under 25}}}{\text{total}} \cdot \text{Begge forældre} = \frac{321}{569} \cdot 195 \approx 110$$

$$\text{BMI over 25} = \frac{\text{Sum}_{\text{BMI over 25}}}{\text{total}} \cdot \text{Begge forældre} = \frac{248}{569} \cdot 195 \approx 85$$

$$\text{BMI under 25} = \frac{\text{Sum}_{\text{BMI under 25}}}{\text{total}} \cdot \text{En forældre} = \frac{321}{569} \cdot 374 \approx 211$$

$$\text{BMI over 25} = \frac{\text{Sum}_{\text{BMI over 25}}}{\text{total}} \cdot \text{En forældre} = \frac{248}{569} \cdot 374 \approx 163$$

Vi kan nu lave et skema over de forventede værdier:

Forventede værdier	<i>Bor sammen med begge forældre</i>	<i>Bor sammen med én forældre</i>	<i>Sum</i>
<i>BMI under 25</i>	110	211	321
<i>BMI over 25</i>	85	163	248
<i>Sum</i>	195	374	569

Vi kan regne vores χ^2 -test i hånden via formlen:

$$\chi^2 = \sum_{k=1}^n \frac{(O_k - F_k)^2}{F_k} = \frac{(O_1 - F_1)^2}{F_1} + \dots + \frac{(O_n - F_n)^2}{F_n}$$

Her er det græske bogstav sigma et tegn for sum. Vi regner vores teststørrelse:

$$\chi^2 = \frac{(120 - 110)^2}{110} + \frac{(75 - 85)^2}{85} + \frac{(201 - 211)^2}{211} + \frac{(173 - 163)^2}{163}$$

$$\chi^2 = 3.1729$$

Inden vores konklusion, så regner vi også vores teststørrelse i Maple.

```
restart ;; with(Gym) :
obs1 := <<(120, 75|201, 173)>>
```

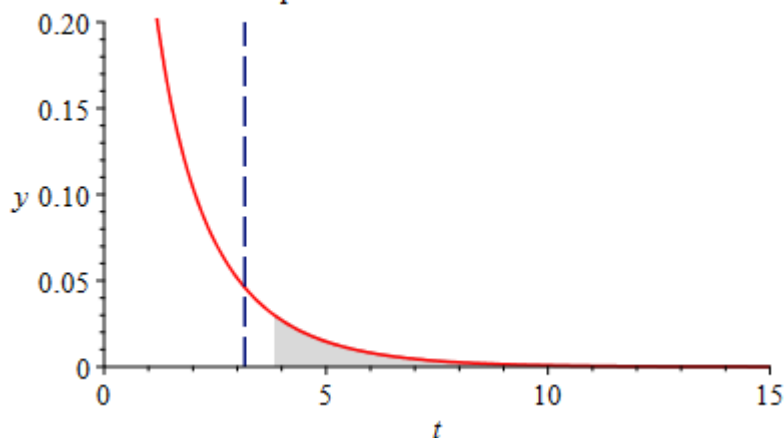
$$\begin{bmatrix} 120 & 201 \\ 75 & 173 \end{bmatrix}$$

```
forventet(obs1)
```

$$\begin{bmatrix} 110.01 & 210.99 \\ 84.991 & 163.01 \end{bmatrix}$$

```
ChiKvadratUtest(obs1, level = 0.05)
```

χ^2 -teststørrelse = 3.1675
 Frihedsgrader = 1
 Kritisk værdi = 3.8415
 p-værdi = 0.075119

Og da p -værdien er 7.5119% hvilket er over de 5%, som vi testede med, så accepteres nulhypotesen. Der er ingen signifikans forskel på børns BMI og familietyper.

- b) Nu opdeles tabellen. Man har foretaget en stikprøve, og det fordeler sig således:
BMI under 25: På skift mellem forældre
BMI over 25: På skift mellem forældre

Altså har man tabellen:

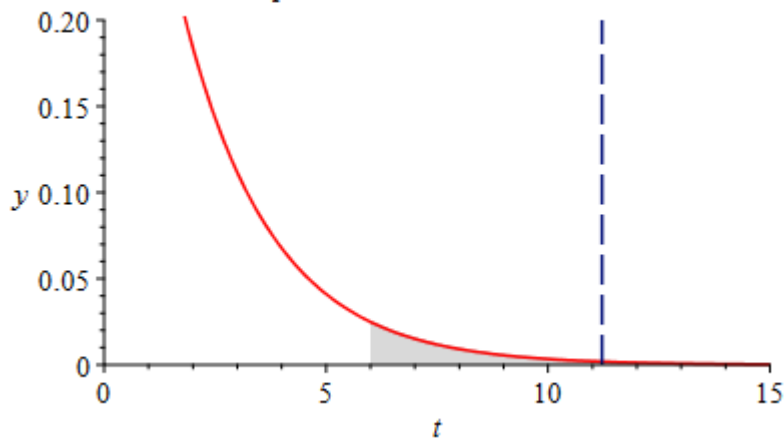
Observerende værdier	<i>Bor sammen med begge forældre</i>	<i>Bor på skift mellem forældre</i>	<i>Bor udelukkende med den ene forældre</i>	<i>Sum</i>
<i>BMI under 25</i>	120	100	101	321
<i>BMI over 25</i>	75	61	112	248
<i>Sum</i>	195	161	213	569

Vi gør nu præcis det samme som i spørgsmål a. Denne gang vælger vi blot at regne testen i Maple. Dette foregår på næste side.

```
restart ;; with(Gym) :  
obs2 := <<(120, 75|100, 61|101, 112)>>  

$$\begin{bmatrix} 120 & 100 & 101 \\ 75 & 61 & 112 \end{bmatrix}$$
  
forventet(obs2)  

$$\begin{bmatrix} 110.01 & 90.828 & 120.16 \\ 84.991 & 70.172 & 92.837 \end{bmatrix}$$
  
ChiKvadratUtest(obs2, level = 0.05)  
 $\chi^2$ -teststørrelse = 11.219  
Frihedsgrader = 2  
Kritisk værdi = 5.9915  
p-værdi = 0.0036629
```


Og da p -værdien denne gang er på 0.366% så skal man i den grad forkaste sin nulhypotese. Her vil der være et signifikans forskel på familietyper og børns BMI.

Opgave 11

- a) Vi har fået givet et hav af punkter og skal benytte os af tre af dem for at bestemme arealet af glasfladen CDE . Vi opstiller to vektorer:

$$\mathbf{CD} = D - C = \begin{pmatrix} 18 \\ 0 \\ 32 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 18 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -68 \\ 0 \end{pmatrix}$$
$$\mathbf{CE} = E - C = \begin{pmatrix} 27 \\ 0 \\ 43 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 18 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 9 \\ -68 \\ 11 \end{pmatrix}$$

Da vi nu har fået disse to vektorer, så skal vi foretage os et krydsprodukt. Dette gør vi i hånden* som sker på næste side. Det vises naturligvis også i Maple.

For vektorerne har vi:

$$\mathbf{CD} \times \mathbf{CE} = d_{23}, d_{31}, d_{12} = \left(\begin{array}{cc|cc} CD_2 & CD_3 & CD_3 & CD_1 \\ CE_2 & CE_3 & CE_3 & CE_1 \end{array} ; \begin{array}{cc|cc} CD_3 & CD_1 & CD_1 & CD_2 \\ CE_3 & CE_1 & CE_1 & CE_2 \end{array} \right)$$

Dvs.

$$\begin{aligned} \mathbf{CD} \times \mathbf{CE} &= \left(\begin{array}{cc|cc} -68 & 0 & 0 & 0 \\ -68 & 11 & 11 & 9 \end{array} ; \begin{array}{cc|cc} 0 & 0 & 0 & -68 \\ 9 & -68 & -68 & 0 \end{array} \right) \\ &= -68 \cdot 11 - (-68) \cdot 0; 0 \cdot 9 - 11 \cdot 0; 0 \cdot (-68) - 9 \cdot (-68) \\ &= -748; 0; 612 \\ &= \begin{pmatrix} -748 \\ 0 \\ 612 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Som er vores krydsprodukt af vektorerne $\mathbf{CD}$ og $\mathbf{CE}$. I Maple vises det også, og formentlig nok også nemmere for de fleste.

```
restart ;; with(Gym) :  
CD := <0,-68,0> ;; CE := <9,-68,11> :  
CD x CE  
  
[ -748  
  0  
 612 ]
```

Man kunne også bruge kommandoen: `linalg[crossprod](x, y)`

Da vi nu har vores krydsprodukt, så anvendes formlen for arealet:

$$T_{CDE} = \frac{1}{2} \cdot |\mathbf{CD} \times \mathbf{CE}|$$

Og med tallene indsat er:

$$T_{CDE} = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{(-748)^2 + 0^2 + 612^2} = 483.24$$

Så arealet af glasfladen CDE er $483.23m^2$. I Maple kunne man bestemme arealet uden de store problemer:

```
restart ;; with(Gym) :  
CD := <0,-68,0> ;; CE := <9,-68,11> :  
arealT(CD, CE)  
  
34 sqrt(202)  
  
evalf[5](%)  
  
483.24
```

*Dette træner læseren i, at læseren formentlig skal til en mundtlig eksamen hvor dette måske kan indgå i et spørgsmål. Overbevis dig om, at metoden passer.

b) Glasfladen CDE har normalvektoren

$$\mathbf{n}_{CDE} = \begin{pmatrix} -748 \\ 0 \\ 612 \end{pmatrix}$$

Normalvektoren for xy planen er:

$$\mathbf{n}_{xy} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Så vinklen bestemmes mellem vektorerne:

$$v = \arccos\left(\frac{\mathbf{n}_{CDE} \cdot \mathbf{n}_{xy}}{|\mathbf{n}_{CDE}| \cdot |\mathbf{n}_{xy}|}\right)$$

Og vi har:

$$v = \arccos\left(\frac{-748 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 612 \cdot 1}{\sqrt{(-748)^2 + 0^2 + 612^2} \cdot \sqrt{0^2 + 0^2 + 1^2}}\right) \approx 50.71^\circ$$

Og dermed har vi bestemt den stumpe vinkel mellem $\mathbf{n}_{CDE}$ og golvplanen $\mathbf{n}_{xy}$. Dette er den korrekte vinkel eftersom vi søgte den stumpe vinkel mellem glasfladen og golvplanen. Vi kunne også udregne pivtøjet i Maple:

```
restart ;; with(Gym) :  
 $\mathbf{n}_{CDE} := \langle -748, 0, 612 \rangle$  ;;  $\mathbf{n}_{xy} := \langle 0, 0, 1 \rangle$  :  
vinkel( $\mathbf{n}_{CDE}$ ,  $\mathbf{n}_{xy}$ )  
50.71059313
```

c) Vi skal nu bruge punkterne A , B , C og D eftersom der skal monteres en stålwire fra B til D og A til C . Dvs. vi skal opstille to parameterfremstillinger. Vi benytter A og B som to faste punkter og vi bestemmer AC og BD som to retningsvektorer.

$$\mathbf{AC} = C - A = \begin{pmatrix} 18 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 22 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix}$$

$$\mathbf{BD} = D - B = \begin{pmatrix} 18 \\ 0 \\ 32 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 22 \\ 62 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -4 \\ -62 \\ 32 \end{pmatrix}$$

Og dernæst opstilles parameterfremstillingerne, lad dem være kaldt l og m :

$$l \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 22 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t \cdot \begin{pmatrix} -4 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix}$$

$$m \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 22 \\ 62 \\ 0 \end{pmatrix} + s \cdot \begin{pmatrix} -4 \\ -62 \\ 32 \end{pmatrix}$$

Hvis de begge skal have et skæringspunkt, så løses der to ligninger med to ubekendte. Vi tager ligningerne:

$$22 - 4t = 22 - 4s \quad (1)$$

$$68t = 62 - 62s \quad (2)$$

Og på næste side løser vi ligningerne i Maple (og i hånden til dem der har interesse i at se det).

```
restart ;; with(Gym) :  
solve({22 - 4t = 22 - 4s, 68t = 62 - 62s})  
{s = 31/65, t = 31/65}
```

Vi kan også regne den i hånden.

$$\begin{aligned} 22 - 4t = 22 - 4s &\Leftrightarrow 68 \cdot (-4t) = 68 \cdot (-4s) &\Leftrightarrow -272t = -272s \\ 68t = 62 - 62s &\Leftrightarrow 4 \cdot 68t = 4 \cdot (62 - 62s) &\Leftrightarrow 272t = 248 - 248s \Leftrightarrow 0 \\ &= -520s + 248 &\Leftrightarrow 248 = 520s \Leftrightarrow s = \frac{248}{520} = \frac{31}{65} \end{aligned}$$

Vi indsætter denne værdi af s i en af ligningerne (1) eller (2). Vi vælger (2):

$$68t = 62 - 62 \cdot \left(\frac{31}{65}\right) \Leftrightarrow 68t = \frac{2108}{65} \Leftrightarrow t = \frac{\frac{2108}{65}}{68} = \frac{2108}{65} \cdot \frac{1}{68} = \frac{31}{65}$$

Så værdierne af s og t er:

$$\left\{s = \frac{31}{65}; t = \frac{31}{65}\right\}$$

Præcis som Maple fik. Indsættes disse værdier i parameterfremstillingerne fås koordinatsættet til monteringspunktet S

$$\begin{aligned} l \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 22 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + \frac{31}{65} \cdot \begin{pmatrix} -4 \\ 68 \\ 32 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1306/65 \\ 2108/65 \\ 992/65 \end{pmatrix} \\ m \quad \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} &= \begin{pmatrix} 22 \\ 62 \\ 0 \end{pmatrix} + \frac{31}{65} \cdot \begin{pmatrix} -4 \\ -62 \\ 32 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1306/65 \\ 2108/65 \\ 992/65 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Dvs. koordinatsættet til monteringspunktet S er:

$$S = \left\{x = \frac{1306}{65}; y = \frac{2108}{65}; z = \frac{992}{65}\right\}$$

Opgave 12

- a) Givet differentiaalligningen:

$$y'(t) = -0.03 \cdot y(t)$$

Vi bestemmer væksthastigheden, som klorkoncentrationen aftager med, når koncentrationen er på 1.2 mg/liter , dvs.:

$$y'(t) = -0.03 \cdot 1.2 = -0.036$$

Dvs. når koncentrationen er på 1.2 mg/liter , så aftager koncentrationen hver time med 0.036 mg/liter .

- b) Vi udnytter, at denne type differentiaalligning har den fuldstændige løsning:

$$y(t) = c \cdot e^{-0.03 \cdot t}$$

Og her ønsker vi at bestemme c , til det har vi at $y(0) = 1.8$ så:

$$1.8 = c \cdot e^{-0.03 \cdot 0} \Leftrightarrow c = 1.8$$

Dvs. differentiaalligningen har den partikulære løsning:

$$y(t) = 1.8 \cdot e^{-0.03 \cdot t}$$

Vi ønsker nu at bestemme klorkoncentrationen dagen efter første observation, dvs. $t = 24$:

$$y(24) = 1.8 \cdot e^{-0.03 \cdot 24} = 0.876$$

Så efter et døgn er koncentrationen på 0.876 mg/liter . Vi kunne også bestemme forskriften i Maple:

```
restart ;; with(Gym) :  
dsolve({y'(t) = -0.03 · y(t), y(0) = 1.8}, y(t))
```

$$y(t) = \frac{9}{5} e^{-\frac{3}{100} t}$$

Og dermed kunne man så arbejde videre derfra.

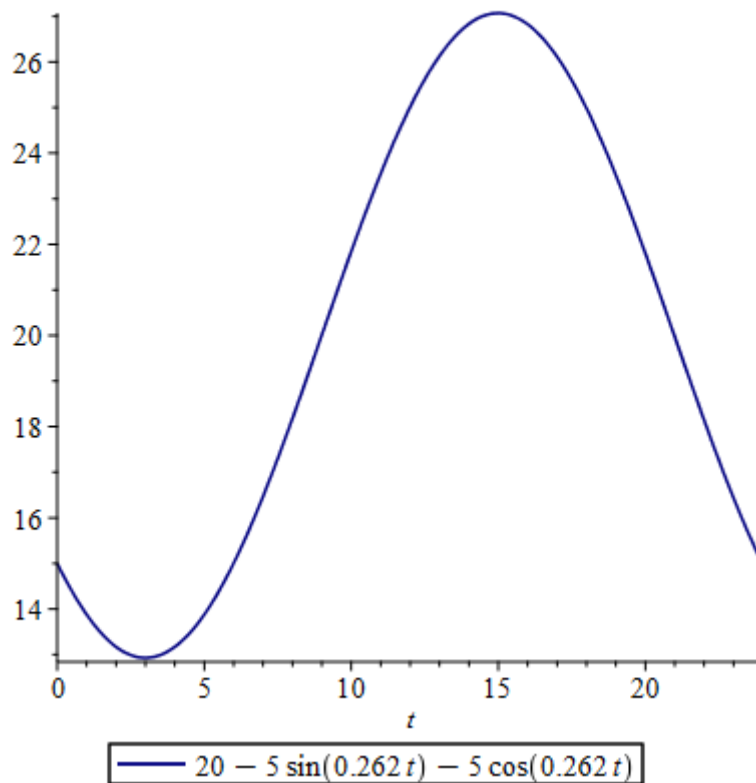
Opgave 13

- a) Der er givet en trigonometrisk funktion over et bestemt sommerdøgn.

$$f(t) = 20 - 5 \cdot (\sin(0.262 \cdot t) + \cos(0.262 \cdot t)), \quad 0 \leq t \leq 24$$

Vi tegner grafen i Maple.

```
restart ;; with(Gym) :  
f(t) := 20 - 5*(sin(0.262*t) + cos(0.262*t)) :  
plot(f(t), t = 0 ..24, legend = [f(t)], color = ["Navy"])
```


Vi kan strengt taget blot aflæse grafen vi har tegnet og give os et skøn over, hvordan temperaturen er. Vi kan også differentiere funktionen $f(t)$ og løse ligningen $f'(t) = 0$ hvorefter at benytte os af den dobbelte afledede.

```
restart ;; with(Gym) :  
f(t) := 20 - 5*(sin(0.262*t) + cos(0.262*t)) :  
intervalsolve(f'(t) = 0, t = 0 ..24)  
[2.997702914, 14.98851457]
```

```
f(2.997702914); f(14.98851457)  
12.92893218  
27.07106782
```

```
f'(2.997702914)  
0.4853863789
```

Lokalt minimum for $0.4853863789 > 0$.

```
f'(14.98851457)  
-0.4853863788
```

Lokalt maksimum for $-0.4853863789 < 0$.

På næste side fortsættes konklusionen.

Da den dobbelte afledede for $t = 2.998$ nu giver et positiv output, så har vi et minimum og da $t = 14.989$ nu giver et negativt output, så er der et maksimum. Dvs. den laveste temperatur kan man opleve kl. 3 om natten og den højeste temperatur kan man opleve kl. 15 om dagen. I Maple kunne man også bestemme disse værdier alternativt:

```
maximize(f(t))
27.07106781
minimize(f(t))
12.92893219
```

b) I Maple indsætter vi $f'(8)$, dvs.:

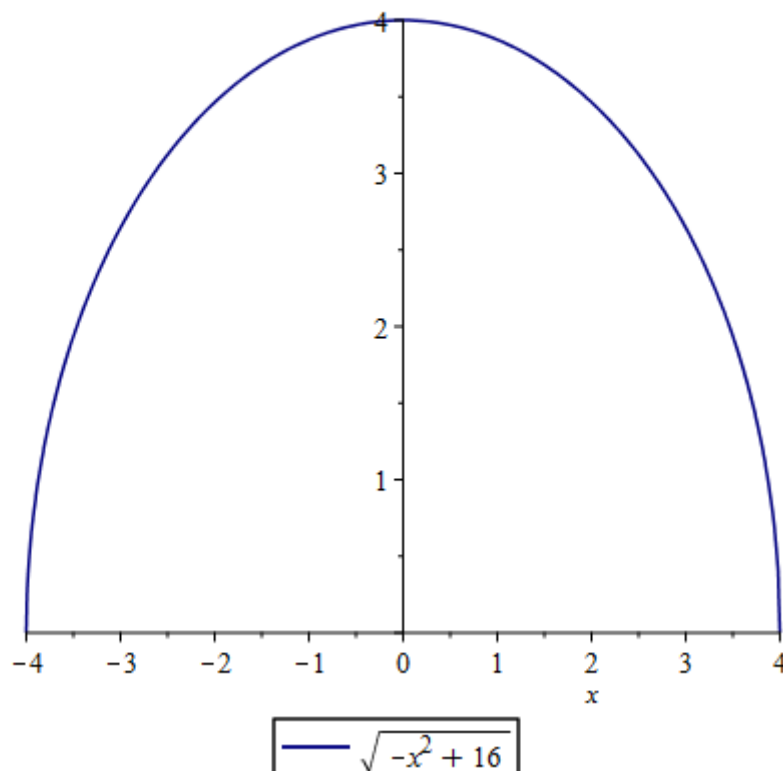
```
restart ;; with(Gym) :
f(t) := 20 - 5*(sin(0.262*t) + cos(0.262*t)) :
f(8)
1.790260511
```

Dvs. væksthastigheden for $t = 8$ betyder, at fra kl. 8 om morgenen stiger temperaturen med 1.80°C pr. time.

Opgave 14

a) I Maple tegner vi grafen over den givende funktion $f(x) = \sqrt{4^2 - x^2}$ afgrænset i intervallet $-4 \leq x \leq 4$.

```
restart ;; with(Gym) :
f(x) := sqrt(4^2 - x^2) :
plot(f(x), x=-4..4, legend=[f(x)], color=["Navy"])
```


Arealet af området bestemmes på næste side.

Vi bestemmer arealet i Maple.

```
restart ;; with(Gym) :  
f(x) := sqrt(4^2 - x^2) :  
M = int(-4..4) f(x) dx  
M = 8 pi  
evalf[5](%)  
M = 25.133
```

Hermed er arealet bestemt til at være $M_{f(x)} = 25.133$, afgrænset af $x = -4$ og $x = 4$ som ønsket.

- b) I Maple bestemmes a for funktionen $g(x) = \sqrt{a^2 - x^2}$, afgrænset af intervallet $-a \leq x \leq a$, desuden er a et positivt tal. Vi bestemmer a i Maple, sådan så arealet af $M_{g(x)}$ bliver 4.

```
restart ;; with(Gym) :  
g(x) := sqrt(a^2 - x^2) :  
4 = int(-a..a) g(x) dx  
4 = 1/2 csgn(a) a^2 pi  
solve for a  
[[a = -2I*sqrt(2)/sqrt(pi)], [a = 2*sqrt(2)/sqrt(pi)]]  
evalf[5](%)  
[[a = -1.5957 I], [a = 1.5957]]
```

Da vi på matematik A ikke arbejder med komplekse tal, så forkastes denne værdi og dermed må konklusionen være, at for $a = 1.5957$ får man arealet af M til at være 4, afgrænset af intervallet $-1.5957 \leq x \leq 1.5957$ som ønsket.